

หัวข้อภาคนิพนธ์	บทบาทหน้าที่ของคณะที่ปรึกษาด้านศาสนา (ชะรีอะฮ์) กรณีศึกษา ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย Shariah Advisory Board's Role: A Case Study of Islamic Bank of Thailand
ชื่อผู้เขียน	นายพรชัย เพชรทองคำ Mr.Pornchai Phettongkam
แผนกวิชา/คณะ	สาขาการบริหารจัดการสาธารณะสำหรับนักบริหาร คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาภาคนิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.จรัญ มะลูลีม
ปีการศึกษา	2549

บทคัดย่อ

การศึกษา เรื่อง “บทบาทหน้าที่ของคณะที่ปรึกษาด้านศาสนา (ชะรีอะฮ์) กรณีศึกษา ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติและความต้องการของลูกค้าต่อคณะที่ปรึกษาด้านศาสนา (ชะรีอะฮ์) ของธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ศึกษามุมมองของคณะที่ปรึกษาด้านศาสนา (ชะรีอะฮ์) ของธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย และเพื่อวิเคราะห์เป็นแนวทางในการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะที่ปรึกษาด้านศาสนา (ชะรีอะฮ์) ในการช่วยผลักดันผลิตภัณฑ์ทางการเงินใหม่ๆ ของธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยออกสู่ตลาดได้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภคชาวมุสลิม การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) แบ่งเป็น การใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติและความต้องการของลูกค้า ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ลูกค้าผู้ใช้บริการธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ของสาขาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 100 คน และการสัมภาษณ์เชิงลึก (Depth Interview) โดยสัมภาษณ์คณะที่ปรึกษาด้านศาสนา (ชะรีอะฮ์) ของธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย จำนวน 3 คน และผู้ทรงคุณวุฒิอีก 1 คน ในประเด็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อบทบาทหน้าที่ของคณะที่ปรึกษาด้านศาสนา (ชะรีอะฮ์) จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ได้ผลการวิจัยสรุปดังนี้

1. ลูกค้ามีทัศนคติต่อคณะที่ปรึกษาด้านศาสนา (ชะรีอะฮ์) ในระดับสูง โดยเฉพาะในประเด็นการเป็นที่ยอมรับในสังคมมุสลิมของ และความเชื่อมั่นที่มีต่อคณะที่ปรึกษาด้านศาสนา

(ชะรีอะฮ์) ในการดูแลธุรกิจของธนาคารฯ นอกจากนี้ ลูกค้ำมีความต้องการต่อคณะที่ปรึกษาด้านศาสนา (ชะรีอะฮ์) ในระดับสูงเช่นกัน โดยเฉพาะในประเด็นเกี่ยวกับการดำเนินบทบาทหน้าที่ให้ถูกต้องตามหลักการอิสลามและความสามารถในการประยุกต์กับระบบการเงินสมัยใหม่ ได้แก่ การกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะที่ปรึกษาด้านศาสนา (ชะรีอะฮ์) ความเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายอิสลามและมีความรู้เกี่ยวกับระบบการเงินสมัยใหม่ การบริหารกิจกรรมต่างๆ ของธนาคารที่ถูกต้องตามหลักกฎหมายอิสลาม การสร้างความเชื่อมั่นในมาตรฐานการพิจารณา และ ความมีอิสระในการกำกับดูแลด้านชะรีอะฮ์ของธนาคารฯ

2. ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นความไม่สอดคล้องกันระหว่างกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่บังคับใช้ในประเทศไทยกับหลักการของศาสนาอิสลามหรือชะรีอะฮ์ ทำให้การพิจารณาบางกรณีอาจต้องใช้ระยะเวลาเพื่อความรอบคอบและรอบด้านที่สุด

3. ข้อเสนอแนะต่อบทบาทหน้าที่ของคณะที่ปรึกษาด้านศาสนา (ชะรีอะฮ์) คือ

- คณะที่ปรึกษาด้านศาสนา (ชะรีอะฮ์) ของธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ต้องเรียนรู้เกี่ยวกับธุรกิจธุรกรรมของธนาคาร รวมทั้งต้องติดตามพัฒนาการทางด้านกฎหมายอิสลามที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาอยู่ตลอดเวลา

- คณะที่ปรึกษาฯ ควรทำหน้าที่ด้วยความบริสุทธิ์ใจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีแก่คนรุ่นต่อไปที่จะมาทำหน้าที่นี้ในอนาคต

- การพิจารณาของคณะที่ปรึกษาฯ จะต้องรอบคอบในทุกสิ่งทุกอย่าง บางครั้งอาจต้องประสานงานหรือขอคำแนะนำจากผู้รู้ท่านอื่น หรือดูจากวิธีการที่เคยปฏิบัติมาตามแนวทางในประวัติศาสตร์

- ควรมีการรวบรวมพัฒนา (คำชี้ขาด) เกี่ยวกับการเงินการธนาคารจากประเทศมุสลิม เช่น ประเทศคูเวต ประเทศซาอุดีอาระเบีย เพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษาต่อไป

4. ข้อเสนอแนะต่อการบริหารธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย มีดังนี้

- ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยควรให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์อย่างเร่งด่วนและกว้างขวาง

- กลุ่มพนักงานของธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยจำนวนไม่น้อยยังไม่เข้าใจในหลักการอิสลามอย่างถูกต้อง ธนาคารฯ จึงควรให้การฝึกอบรมพนักงานอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะพนักงานใหม่ เพื่อให้พนักงานเป็นตัวแทนในการให้ข้อมูลความรู้ที่ถูกต้องและชัดเจนแก่ลูกค้าต่อไป

- ควรมีการศึกษาวิธีปฏิบัติหรือตัวอย่างในอดีต ในประวัติศาสตร์ และในประเทศมุสลิมอื่น เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานและนำเสนอผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศไทย

- ควรแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย